

D.I.C

Any IV 1 desembre 1934 Núm. 177

AQUEST NÚMERO HA
PASSAT PER LA CENSURA

Redacció: Carrer de la Canuda, n.º 35, principal. - Telèfon 20456
Administració: Tuset, n.º 28. - Telèfon 79381

LA CASA DE LES FANTSMES A SARAGOSSA

—¿I si fossin en Prieto o en Dencàs?

—No pot ésser, home! Les veus es senten a la cuina, i llavors es sentirien al water.

DIC, CARTER

J. B., Girona.—M. S., Cassà.—J. A., Figueras.—P. O., Atmetlla.—A. A., Artés.—Queda renovada la subscripció. Els recordem que per afers administratius cal adreçar-se a Tuset, 28, on hi ha l'administració.

Dúlia.—No és per això, ni per allò, ni per allò altre. Podeu estar ben segur que si no el publiquem és perquè no hi ha per on agafar-lo.

Jak.—Molt ben trobat. Llàstima que no ha arribat a l'hora. Per entrar dins del número de la setmana del fet; cal que, a tot estirar, tinguem els originals el dimarts.

Alà.—No hi ha res a fer, senyor Alà. Ha d'anar a... la paperera sense remissió.

De l'Olm.—Anirà el més aviat possible. Es molt llarg, però procurarem retallar-lo un xic.

Rosset.—Sí, senyor, és veritat. Sereu complagut.

J. A.—No n'hem sentit a parlar mai.

Am.—Passa a la secció corresponent. Agraïts.

Bullic.—No, senyor. No en teníem. Si voleu trametre quelcom de quan en quan, us ho agraïrem, perquè ens agradaria tenir noves de com van les coses d'aquesta comarca.

Aleu.—Sortirà. Aneu fent.

XARAU.

¿Es veritat que el moltíssim "Honorable" de la conselleria del Treball havia recaptat més de 400.000 ptes. de multes?

¿Es veritat que havien estat dipositades a la Caixa de Pensions, i gairebé totes han desaparegut sense cap comprovant de la seva inversió?

LA CUINA DE GAS MODERNA

LA MÉS PRÀCTICA,
NETA I ECONÒMICA

Avda. Portal de l'Angel, 20.-BARCELONA

IMPERMEABLE PLANXABLE
ES L'ESTOVALLES IDEAL

De venda en els grans basars, mobleries,
tapisseries, comerços de teixits, hules, etc.

FABRICAT PER LA

CASA ROSICH Rda. St. Pere, 7.-T. 19923
Avinguda de la Porta de
l'Angel, 25. - T. 19613. - Tapineria, 33. - T. 12940
BARCELONA

DOLOR

REUMATIC
INFLAMATORI
I NERVIOS

es guareix completament amb l'acreditat

AIXAROP I PÍNDOLAS **DUVAL**

Preu: 5'50 ptes.

FARMACIA COMA. - Sant Rafael, 2 (cantonada
Robador), Barcelona, i en totes les farmàcies

CLINICA DE BEBES

3-BISBE 3
Barna

DE FAMA MUNDIAL. - TAPINERIA, 6 (Laletana)

Narcis Figueras Rexach

Metge - Cirurgia
Raigs X

Visita diària de 11 a 1 matí i de 4 a 6 tarda.
RAMBLA LLIBERTAT, 26.-GIRONA

PROTEGIU ELS NOSTRES ANUNCIANTS

Dues

qüestions

AQUESTS dies la qüestió de Catalunya torna a ocupar el primer lloc en la política del país. Mentre a Saragossa el veïnat es dedica a trobar el misteriós follet de la ja cèlebre cuina, a Madrid tothom esmerça les seves activitats i els seus lleures en la recerca d'una fórmula que bandegi de Catalunya fins la més remota ombra de separatisme, permeti administrar bona part dels nostres cabals públics als partits madrilenys i faci callar, d'una vegada, aquesta misteriosa veueta que fa més de trenta anys va repetint: "Catalunya no està conforme amb el vostre centralisme excessiu i amb la vostra expeditiva manera de governar".

Les fórmules presentades són tantes com partits polítics. Ens hem equivocat: són molt més nombroses que el nombre de partits. La C.E.D.A., a hores d'ara, ja ha presentat dos o tres vots particulars. La minoria tradicionalista és públic i notori que discrepa de l'opinió estricta d'Honori Maura. No ens estranyaria gens que el senyor Calvo Sotelo, el qual, en el seu projecte d'administració local i en el seu llibre "La voz de un perseguido", ha manifestat que "deben traspasarse a Cataluña todos los servicios compatibles con la soberanía del Estado", no veiés la cosa exactament en els mateixos termes que la resta de "Renovación Española". I no enraonem de la posició dels tres partits restants: Lliga, Esquerra azanyista i Lerrouxisme, perquè la censura ens picaria, probablement, els dits.

No hi ha perill, doncs, que el problema deixi de solucionar-se per manca de fórmules. Ara, que podria resoldre's malament per manca d'un bon metge, capaç d'aplicar la fórmula elegida. Efectivament, sol ésser propi dels metges inexperimentats i petulants refiar-se de grans catàlegs d'específics i observar poc el malalt i aplicar desencertadament les medicines. I per contra, tots recordem algun vell doctor que amb molt escassa diversitat de remeis, però amb un formidable ull clínic i una atenció constant sobre el curs de la dolença, aconseguia èxits ben superiors als que obtenen els joves metges d'avui dia.

Creu-me, bon català, no t'apassionis massa pel debat que ara s'inicia a les Corts. És important que triomfi una bona fórmula, una fórmula que permeti viure amb dignitat als partits catalans que han lluitat bravament contra l'Esquerra i que ensems impossibiliti que uns desaprensius puguin repetir la nit vergonyosa del 6 d'octubre. Més important que la fórmula és, però, qui l'aplicarà. I en posar-nos aquest interrogant, no esguardem a Barcelona, no, sinó a Madrid. Sense un govern central amb màxima autoritat davant Espanya i davant Catalunya, la llei votada al Parlament ni tant sols començarà a aplicar-se, i si arriba a iniciar-se la seva aplicació no trigarem a veure esquerdes, precursoras d'una nova ensorrada.

Hi ha una anècdota ben adequada al cas que comentem. És la d'aquell missioner que confessava un infant rebec. El noi manifestà que no sabia pas de què acusar-se. Aleshores el missioner inicià l'interrogatori. "¿Potser has blasfemat?" —li preguntà—. I el xicotet que li respon: "I tu?" I així contestà a cada pregunta del confés. Probablement el debat sobre Catalunya es desenrotllarà de semblant manera. "Cal —diran els partits centrals— que a Catalunya hi hagi una rigorosa moralitat administrativa". "Cal —afegiran— que el govern central hi sigui molt respectat". "Cal que a l'escola i a la universitat sigui ben ensenyada la llengua espanyola". I els partits catalans respondran: "Comenceu vosaltres, i us imitem. Restabliu sòlidament l'ordre social a tot Espanya, acabeu amb els confusionsismes de provada ineficàcia, milloreu no damunt el paper, sinó realment, l'ensenyament públic, aproveu un bon sistema de fer pressupostos, i després d'això podreu parlar, amb vertadera autoritat, del règim millor per a una regió determinada".

Diàleg fatal, diàleg inacabable. L'hora actual no és hora de fórmules. És hora de realitats substancials i fonamentals.

Propagueu el D.I.C

El gran Noguer i Comet.

Sembla cosa feta que el senyor Noguer i Comet està decidit a fundar un partit que es dirà Esquerra Catalana. Ell ho ha negat, però ja se sap que els grans polítics a vegades creuen necessari despistar la gent. Malgrat la negativa del senyor Noguer i Comet s'assegura que alguns prohoms de l'Acció Catalana han ofert el seu concurs al senyor Noguer i Comet.

Ja pot anar negant el senyor Noguer i Comet que ell no funda un partit, però, si vol que la gent doni crèdit a les seves paraules, primer ha d'explicar qui envia les gasetilles als diaris dient que va a fundar-se l'Esquerra Catalana i que el senyor Noguer i Comet en serà el líder.

Nosaltres hem de felicitar el senyor Noguer i Comet pels seus propòsits. En aquestes hores greus, un partit cometista amb una bona injecció d'Acció Catalana i de senyors Carles Jordà —tants que n'hi ha de repetits!— seria un element de distracció que podria fer la felicitat de la nostra Pàtria.

Allò del 33.

Els redactors i empleats de "La Publicitat" que va sortint amb el nom de "Mirador", continuen cobrant amb un rebaix d'un 33 per cent.

El senyor Hurtado continua volent imposar el 33 dels escanya-pobres.

I per ara els redactors d'"El Be Negre", començant per l'inefable Angel Ferran, encara no han dit una paraula d'aquest atropell. I, que se sàpiga, tampoc no ha fet cap gestió a favor dels redactors de "La Publicitat", "Mirador" i "El Be Negre" el senyor Josep Maria Roviralta, a qui l'opinió pública atribueix el mecenatge d'"El Be Negre". Quin mecenatge!

El suposat Mecenat.

A propòsit del senyor Josep Maria Roviralta volem dir avui que hem rebut un retall d'un periòdic vell en el qual s'assegura que el senyor Josep Maria Roviralta, una vegada, per Carnaval, va tenir la despreocupació de disfressar-se —perdona, lector— de Sagrat Cor de Jesús!

No sabem que per ara el senyor Roviralta hagi desmentit públicament aquesta notícia. L'única cosa que sabem és que, des d'aquella data, moltes persones de la societat barcelonina s'han allunyat del senyor Josep Maria Roviralta, el pintoresc fabricant d'Uralita —i consti que no cobrem l'anunci.

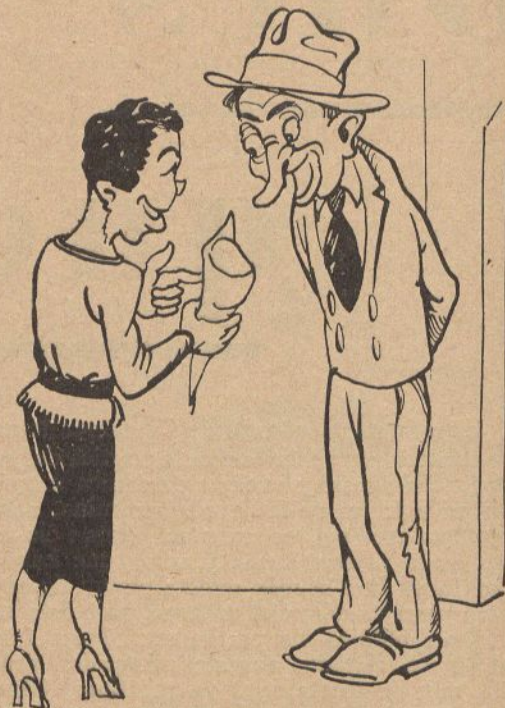
Els temps canvien.

Ningú no ha oblidat que del "Club Republicano" del Passeig de Gràcia, la gent en deia el "Real Club Republicano".

Ara el públic ha canviat el nom del centre radical i en diu el "Grupo Alfonso".

Grandesa i decadència.

Sembla que a l'Uruguay va haver-hi molta indignació quan va tenir-se notícia de la segona detenció de l'ex-Alcalde de Barcelona, Jaume Aguadé.

—¿Que no ho has vist, Ramonet, que aquestes mongetes eren totes grogues? Sembla que estiguin marejades...

—No és culpa seva, pobretes! Les han embolicades en un diari on hi havia el discurs del diputat Mangrané.

Els homes de l'Uruguay deien que la detenció de l'ex-Alcalde podria un dia ésser un mèrit polític que aquest home, que tan bé sap aprofitar-se de la política, un dia voldria cotitzar.

Però afegeixen que la indignació dels uruguaians va augmentar en tenir notícia que es tractava d'enviar-lo a fer-los companyia. Aleshores, sembla que els uruguaians es varen conjurar a agafar l'ex-Alcalde i tirar-lo a mar.

Davant de tan enèrgica decisió, les autoritats uruguaianes van resoldre que l'Aguadé fos enviat a l'Argentina.

El cas de l'Aguadé és el drama més gros dels nostres temps. L'ex-alcalde es veu menyspreat pels seus enemics i pels que un dia foren els seus amics. ¿Quina en deu haver feta, aquest home finest, perquè els seus antics amics li hagin girat la cara?

Un autògraf presidencial.

Com tothom recordarà, el diari "La Ciutat", que és l'òrgan oficial de l'Esquerra, va desautoritzar els diputats esquerrans que van prendre part a la sessió del Parlament en la qual el senyor Serra i Moret va pronunciar aquell discurs tan lamentable.

Ara, els diputats afectats per aquesta desautorització, diuen que, no funcionant cap organisme competent de l'Esquerra, aquesta desautorització no té cap autoritat, la qual cosa equival a desautoritzar els que els havien desautoritzat a ells.

Molt bé. Però nosaltres creiem saber que el text d'aquesta desautorització arribà a "La Ciutat" de puny i lletra d'En Companys.

Els nius de rates pinyades

Una de les acusacions més greus contra l'Esquerra, és la d'haver fet, i haver deixat fer tants nius de rates pinyades dins tots els òrgans de cultura i administració de la Generalitat. El lector ja endevinarà seguidament el que volem dir. Tants i tants amagatalls, on desgranen els diners dels contribuents, minió de funcionaris inútils, o bé sense treballar.

Cal fer justícia a l'autoritat provisional per la diligència i la rectitud a afollar aqueixos nius, o bé a fer-los caure amb la punta del tremp de legislador. Cada un, en esclafar-se a terra, ha produït ensurts, o bé estupefacció. Signe ben fefaent que un sector important del nostre poble encara vivia a la il·luna. Pels qui hem engegat els nostres trets contra els susdits nius, ens cap una satisfacció. Els nostres trets, a la llarga, han resultat eficaços. I des d'ara a endavant no podrem ésser motejats que calumniàvem, i que injuriàvem.

Però encara en manquen força de nius de rates pinyades per a afollar, o per a fer caure esclafats. L'autoritat provisional ha d'atendre a altres quefers. I procedeix molt bé d'actuar en compte per a no causar injustícies. Nosaltres creiem que és animada del mateix esperit de justícia del començament. Però potser no tindrà temps per a esclafar en terra a tots. Va a ésser discutida al Parlament espanyol la llei de substitució de l'actual autoritat molt digna. ¿L'autoritat que la succeirà es sentirà inspirada del mateix esperit de rectitud?

Ho volem suposar, si més no, perquè no és lícit pensar de ningú que és tarat, mentre ell mateix no demostrï el contrari. Però un polític, sobretot quan ja és patinat per la polseguera de les lluites, si és més competent en la tècnica, molt sovint es mostra defectiu en l'esperit, o vacillant en la voluntat. Adhuc tortuosos en les intencions. Un polític sol pensar més en els adversaris de l'oposició, que no pas en els interessos de la comunitat. I un polític vell compta amb uns interessos creats propis. Aqueixos tenen la natural defensa en ell mateix i en el seu partit. Però també han de comptar amb la força de l'adversari, perquè aquells quedin protegits en la seva retirada del poder. L'experiència es mostra massa colpidorament alligadora.

Tanmateix, el polític que entri a governar la Generalitat d'ací a pocs dies, perdria tot d'una la confiança de la gent, si acàs esguardés més els interessos creats dels seus adversaris, que no pas els del poble. Acreixeria l'obra d'odiositat contra l'autonomia. Cap autonomia no pot ésser viable, si no és amable. No resultarà mai amable, si no viu de les substàncies democràtiques. La primera llei de tota democràcia és que, qui paga, mana. I el qui paga, imposa el seu diner per a la creació i el foment de la riquesa i cultura nacionals, i no pas per a convertir els organismes de govern en asils i hospicis de viciosos, dropes i fracassats.

I encara, encara en manquen de nius de rates pinyades per afollar, o per fer caure esclafats. Aqueix Comissariat de la Casa Barata. I aquell Institut per a l'atur forçós. I aquella Comissió d'Estudis Occitans. I aquella Comissió de Relacions exteriors. I la Institució Social Universitària Escolar. I tants, i tantíssims Patronats. I allò de les Institucions Comercials. I el Comitè del Cinema. I la Comissió de Correcció d'estil. I allò altre de

les subvencions a artistes impossibilitats. I l'Institut d'Art Dramàtic. I els Serveis forestals. I el Foment de la recia fluvial de peixos. I, a més, aquells nius tan ben fets, com nius d'orenetes, amagats dins les despeses generals de la Presidència i dels altres Departaments.

S'imposa també una revisió acurada de la munió de concursos acomplits amb tota mena d'irregularitats. N'hi ha que adhuc han estat fallats sense l'anunciada convocatòria. O bé, sentenciats sense convocatòria i tot. I altres càrrecs proveïts sense ni el concurs prescrit per la llei. L'autoritat competent que vulgui seguir la tasca depuradora, estem segurs que trobarà tota mena de facilitats en molts funcionaris dignes, si acàs sap procedir amb discreció i equanimitat. No volem deixar d'esmentar que el senyor que fou agraciats amb la direcció de la Comissió de correcció d'estil, era diputat de la mateixa Generalitat, passava de l'edat... I, ¿era competent? Un tribunal de llengua catalana ens ho hauria de demostrar perquè ho creguéssim.

L'Esquerra ha afeblit el sentiment catalanista, perquè féu odiosa l'autonomia per les seves immoralitats. Creuríem una utopia envigorir els sentiments catalanistes per un desvetllament d'animadversió contra Espanya, d'antipatia contra Madrid, i per un sentimentalisme patrioter romàntic. L'autonomia, com a una fi, és un mite. I el mite ha caigut. Tan solament ha d'ésser un mitjà per al desenvolupament lliure de totes les nostres essències nacionals. I aqueixes es deturparien o s'esterilitzarien amb la immoralitat, com a factor de govern.

—Doncs, ¿per què no va fugir?

—Perquè hauria hagut d'anar a França... i, pobre!, no sap el francès.

No són ni les vel·leïtats, ni les violències, ⁵⁰ la Justícia, qui ha de restablir la Pau.

El judici del Pastor

(FAULA)

Un jorn, fou trobat mort i esbocinat
l'Anyell que era el més blanc de la ramada.
El Pastor, va jurar, desesperat
que aquella mort, per ell, fóra venjada.

I crida la Guineu i amb veu de tro
la va tractar de lladre i d'assassina.
—Senyor, us dic que no l'he matat jo:
la veritat en mi, prou s'endevina!

I el Pastor, davant del declarat
deixà la Guineu en llibertat.

Féu detenir el Llop i a sa presència
l'inculpà de la mort del seu Anyell.
—Senyor—li respongué—, ma consciència,
no m'acusa cap acte com aquell!

I creient-se'l el Pastor,
li atorgà el perdó.

Fou cridada la Serp també a judici
i el Pastor la culpà del negre crim.
—Senyor, si jo he mort o he dat suplici,
que se m'obri la terra en un abim!

I com la terra va restar tancada,
la Serp, també, a son torn, fou perdonada.

Digué el Pastor a l'Aguila lligada,
amb un esguard de jutge enfellonit:
—No fores tu qui li clavà la urpada?
—No mato mai un ésser tan petit!

I el Pastor, que era poruc i estava sol,
deslligà l'Aguila, i va aixecar son vol!

Fou cridada a judici la Formiga;
i tremolant àim que digué al Pastor:

—Em plau la veritat i en sóc amiga
i jo us diré qui fou el matador
de l'Anyell qui ploreu amb tant desfici.

Fou l'Aguila i la Serp i fou el Llop
i la Guineu, dels quals heu fet judici
i heu perdonat tenint-los tan a prop!

—Això ho dius tu, Formiga malcriada,
per amagar el crim que és ben bé teu:
moriràs i seràs arrossegada!
Del crim del meu Anyell, tu n'ets el reu!

I mentre la Formiga era escapsada,
els culpables del crim esgarriats
asseguts en taula ben parada
es mofen del Pastor tan candorós!

KIKO.

CAL ACTUAR RAPIDAMENT CONTRA ELS POSSEIDORS IL·LEGALS D'ARMES

Dos fets, tres conseqüències i tres conclusions.

Un fet.

El divendres, dia 23, a les set del vespre, un grup d'individus atemptaren contra el director dels Tramvies de Barcelona, senyor Veiga. Hom assegura que li feren més de quaranta dispar, sortosament, però, no el feriren de gravetat. No ocorregué així en un minyó que casualment passava per l'indret del succés, el qual rebé ferides greus. Els assassins que, com és molt natural, es feren escàpols, utilitzaren per a llur execrable acció pistoles metralladores, segons sembla, de moderna construcció.

Heus ací, doncs, un atemptat dels qualificats com a socials.

Un altre fet.

Aquest s'esdevingué el dissabte, dia 24, a la capital de la intitulada "República democràtica de trabajadores de todas clases". Dos pistolers llogaren un taxi, feren cap a una fàbrica, a la porta trobaren altres tres individus, entraren tots ells al despatx de la fàbrica, amenaçaren l'amo amb pistoles i l'obligaren a lluirar-los els diners que tenia al seu poder. Un cop aconseguit això es feren escàpols. Hom els perseguí, però ells engegaren les pistoles, mataren un ciutadà que en tenia agafat un, feriren alguns traseünts, i, com també és molt natural, fugiren.

Aquest segon fet és d'aquells que hom qualifica d'atracament amb totes les de la llei.

Primera conseqüència.

Molt s'ha parlat de la Democràcia. Fa trenta anys que els de la famosa "Fraternidad Republicana" ja en parlaven, però es veu que això de la Democràcia, en el fons del fons no és altra cosa que posseir una pistola per anar tirant...

Segona conseqüència.

Jo no vull dubtar de l'eficàcia de la policia. Molt al contrari. Però, no és gaire bonic, certament, que el principi d'autoritat, enfortit amb mesures d'excepció, hagi de ressentir-se enormement amb aquests fets. Déu me'n re-guardi de creure que en l'esperit de la gent d'ara, inspiren encara aquelles demagògies predicades força anys endarrera, precursoras, sens dubte, de les neo-demagògies posteriors, enceses per la suïcida Esquerra de Catalunya o pel seu fill natural, l'Estat Català.

Tercera conseqüència.

Els "trabajadores de todas clases" de la República democràtica acaben de sofrir els estralls d'una revolució marxista. A Espanya, actualment, passada la revolta, encara hi ha més armes que no espanyols, i el greu és que la majoria d'aquestes armes estan en poder de gent indesitjable. El Govern, és clar, de tot això se'n preocupa. No faltava més! Però els pistolers, lladres o bé assassins, posseeixen armes moderníssimes. A mi, personalment, el desarmament de les classes pertorbadores de la vida normal espanyola, em fa el mateix efecte que el desarmament de les nacions: hom n'ha parlat, n'ha fet conferències, n'ha escrit pactes, n'ha celebrat reunions, però pràcticament tot ha continuat igual... I ja sabem quina és actualment la potència bèl·lica de les nacions d'Europa signatàries dels pactes a favor del desarmament!

Tres conclusions.

Davant dels dos fets i de les tres conseqüències que acabo d'exposar jo crec que cal adoptar tres conclusions:

- 1.ª Una eficient intervenció policíaca per evitar els vergonyosos atracaments.
- 2.ª Unes lleis socials justes per a tothom i llur estricte compliment.
- 3.ª El desarmament general, sense cap tolerància. Les armes sols han d'ésser per als qui hagin de tenir cura de fer complir les lleis sense distinció de cap mena.

PETRITXOL.

La reforma d'algunes lleis del Parlament català

La llei de cooperatives. - Com ella és una arma sectària. - Galan procediment segons el qual uns obrers es fan la guitza als altres. - La llei de mutualitats i germandats. - Pensada de Comorera i els altres, per disposar dels diners dels altres. - Naturalment, tot per amor a l'obrer.

A Catalunya, la major part de sindicats agrícoles, cooperatives, mútues i germandats, eren fins ara cristianes, si més no, en esperit. Moltes posades sota l'advocació d'un Sant, li dedicaven anyalment una festa religiosa, fermança de compliment mutu entre els socis dels deures d'ajut i germanor juramentades. Al seu torn, els sindicats agrícoles, compostos de tota classe de pagesos, i inspirats en l'esperit cristià, constituïen igualment unes sòlides pilastres contra el socialisme, i tot moviment de distinció social. La Generalitat esquerrana, laica i sectària, va pensar, des d'un principi, d'enrunar aqueixa bastida de la societat catalana.

La primera palanca que ideà fou la llei dita de Crèdit Cooperatiu i Agrícola. Per ella, es creà una caixa bancària per a concedir préstecs als sindicats, mutualitats i cooperatives. El fons dotal, en principi, exigia deu milions de pessetes, la meitat de les quals aportada per les associacions, i l'altra meitat per la Generalitat, amb un mínim de dues centes mil pessetes cada any. No sabem que a hores d'ara cap cooperativa ni entitat hagi fet la seva aportació de capital, segurament les unes perquè són pobres, i les altres perquè deuen tenir més confiança en la banca privada. Però no és això el més interessant.

La importància està en què una entitat obrera, per a optar a un préstec de la Generalitat, segons la tal llei, ha d'ésser explícitament laica. Ni ha de tenir cap Sant, com a Patró; ni ha de celebrar col·lectivament cap acte religiós; ni els seus estatuts han de contenir ni un article que imposi deure de religió als socis, per llunyà o dissimulat que sigui. Per tant, en virtut de tal llei, una societat cooperativa catòlica, o bé ha de renunciar als avantatges d'ella, o bé ha de fer-se laica. I millor encara, sectària i socialista.

Per això, que hom sàpiga, només han estat gent de la corda socialista o comunistoide l'afavorida d'una manera o altra per l'esmentada llei. Aqueixa, per altra part, imposa molt poques condicions i exigeix molt poques garanties per a deixar diners. Segurament els seus autors ja preveïen que els únics que els en sol·licitarien serien tan sols els prosèlits, i aqueixos, pel sol fet d'ésser el que són, ja són dignes de la més llarga confiança. El més típic dels préstecs organitzats per la Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu, va ésser el d'uns obrers de Terrassa, els detalls dels quals la premsa diària va publicar extensament.

Una fàbrica de Terrassa es suspèn, i la Generalitat inspira als obrers la idea que la comprin. Ella els deixa els diners: si no en té prou de cop i volta, obligarà els amos que es resignin a cobrar a pagues. Cada obrer, si pot, que porti cinc centes pessetes. I, a més, el seu treball. Però, si els amos de la fàbrica, malgrat una administració acurada, van fallir, ¿com se superaran els obrers? Treballant a més baix preu, i venent, per tant, els productes a més baix preu que no les altres fàbriques. Això pot ocasionar la ruïna d'altres fàbriques, o bé imposar la rebaixa del sou als obrers d'altres fàbriques. És el que preté la Generalitat. Així els obrers es faran tots socialistes, laics i sectaris; llavors, com a premi, la Generalitat també els comprarà una fàbrica... I els amos, que rebentín! És el que es tractava de demostrar, en confeccionar aqueixa llei.

La llei de germandats i mutualitats és encara més draconiana, i més mal intencionada. Es inspirada en un

esperit laïcista i de separació de classes. ¿Què hi han de fer els Sants presidint els Consells d'administració? Els Sants, al cel; i els homes, a la terra. Però, a més, constitueix un procediment diabòlic perquè la Generalitat pugui apoderar-se a la llarga dels diners de totes les germandats i mutualitats de Catalunya.

Catalunya és la primera terra d'Espanya en institucions de previsió i d'estalvi d'aqueixa mena. Encara més: després de França, la primera d'Europa. Naturalment que es deu a la nostra riquesa, al nostre caràcter, però també al règim de llibertat absoluta. Cap limitació oficial, ni cap intervenció hi havia posat el braç. I val a dir que això era molt posat en raó, puix són comptadíssims els casos de mala administració, i no cap de disbauxa.

Els estalvis de les mutualitats i germandats de Catalunya sumen milions de pessetes. La Generalitat, pelada com una espina, i mancada de tota llei d'escrúpols, ¿com podia resistir la temptació? Després d'unes ràzzies dintre d'algunes germandats per part de guerrillers socialistes, va fer la llei. En virtut d'aqueixa, és constituït un Consell superior que intervé —anàvem a dir administra— tots els milions de les mútues i germandats de Catalunya. Aquell està format amb gent de la Generalitat, i amb representants de les mútues. Però com que els de la Generalitat sempre són majoria segons prescripció de la mateixa llei, resulta que així poden disposar dels cabals de les germandats de la manera que els sembli.

A més, la llei imposa unes obligacions a les germandats envers els seus socis, que no poden complir de cap manera. Els autors de la llei ja ho sabien que no podien complir. Però, precisament, per això ho feren. Llavors, moltes germandats —amb els anys, totes— hauran de fallir, o suspendre els pagaments... I la Generalitat se n'apoderarà del tot. Que és també el que es tractava de demostrar.

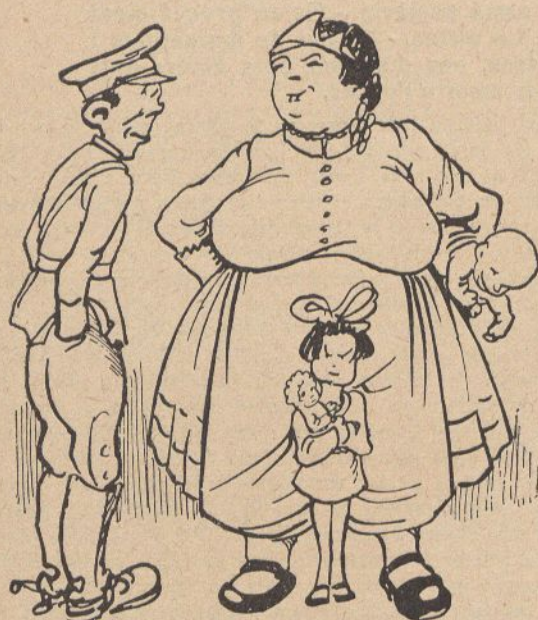
Creiem que la llei de Mútues i Germandats ha d'ésser simplement derogada. I la de Cooperatives i Sindicats, radicalment reformada.

—Vols venir, Pepis, a Londres?

—Què hi farem?

—Com que veig que a la Conferència del desarmament no s'entenen, anirem en comissió a la Cambra a veure si ho posem en clar.

—Pero, tú, Restituta, qué eres: ama, o ama seca.

—Desde que te quiero a ti, que eres de caballería, me parece que debo ser amazona.

AL VOL

Radicaleries.

*** Els lerrouxistes deuen estar convençuts que Catalunya és una colònia perduda o un país de moreia. Si no fos així, per què hauria parlat l'Emiliano de reconquerir i de fer de la *Fraternidad* la seva Covadonga?

*** ¡Estem acostumats a patir fam!, deia l'Emiliano. I els *correligionarios* aplaudien frenèticament davant la visió d'un plat de mongetes amb botifarra i mig porró de vi crupits en plena oficina municipal.

*** Creu-me, deia un radical a un altre radical en sortir de la *Fraternidad*, és l'única manera de fer prosèlits. Ja has vist que l'Esquerra feia el mateix. Si algú ha de menjar, que mengin els del partit, tant per tant. D'aquesta manera la meitat dels esquerrans seran dels nostres, i l'altra meitat ho voldran ésser. I ja tenim segures les eleccions.

*** Aquest és el verb del partit! Això és parlar com a radical!, clamava un altre assistent a l'acte de la *Fraternidad*. Els del passeig de Gràcia són radicals de quota.

*** Un grup d'aspirants a "Jóvenes bárbaros", en eixir diumenge de la *Fraternidad* cantussejava a mitja veu:

"Per quan vinguin eleccions,
esmolem ben bé les eines!...

*** Un temps en Moret ens va enviar en Lerroux. Ara en Lerroux ens envia una segona edició d'Emiliano.

*** Al Club republicà del Passeig de Gràcia es parla baix pels recons, com si a la casa hi hagués un mort.

*** Si no s'arregla això de l'Emiliano, el Sr. Pich és capaç de participar al Sr. Lerroux que està disposat a trencar el Pont.

*** L'Emiliano (a) El Gallego, ha fet una visita a les oficines de recaptació de l'Ajuntament. Tractant-se del que es tracta, una visita d'aquesta mena val per tot un poema bucòlic.

Del camp esquerrà.

*** Tretze diputats de l'Esquerra a les Corts de Madrid, han proclamat l'Estat Esquerrà Dependent de la Federació d'Esquerres Espanyoles.

*** Fa dos dies que *La Ciutat* no ha desautoritzat a ningú.

*** Ens diuen que un grup d'esquerrans d'abans i després del 6 d'octubre, confeccionen un manifest per comunicar al poble que ells ni han estat desautoritzats, ni han desautoritzat a ningú, ni pensen donar ni prendre cap carta en aquest joc de desautoritzacions.

*** A despit del 6 d'octubre, al senyor del sucre encara no li han sortit els queixals del seny: "La Rambla" continua essent el que era abans; azafista de tota la vida.

*** Ja veus com tallen i cusen aquests senyors. A aquest pas, això quedarà com un mapa, deia l'amic esquerrà.

—Dissortadament tens raó; però, pregunto jo: ¿Qui els ha enfilat l'agulla i els ha posat les tisores a la mà?

*** Recollim el rumor que el cap dels desautoritzadors de *La Ciutat*, en veure la traveta que l'Emiliano feia a en Pich i Pon, va cridar maquinalment:

—Noi, desautoritza'li!

*** *La Ciutat* diu que cap dels seus amics no té res a veure amb la creació de l'hipotètic partit d'"Esquerra Catalanista". Ho celebrem, perquè ja n'hi ha ben bé prou amb els d'Acció Catalana per rebentar un partit. Els fets han demostrat fins a l'evidència que són d'aquells homes que porten *cosa* a la sabata.

*** El vespre del 6 d'octubre, els cabdills d'Estat Català varen donar a les seves tropes una racció de botifarra. ¿Era un símbol o una profecia laica?

*** Als homes del grup de *L'Opinió* no se'ls sent ni un mot. Es que han perdut la paraula o que encara pensen.

*** El Sr. Nic. i el Sr. Hurtado continuen impertèrrits al costat de l'Ordre.

*** Alguns esquerrans d'*altura* estan alarmats perquè ja hi ha qui fa l'ullet als rabassaires.

*** Segons frase d'un espiritista, l'Esquerra ja està sofrint el fenomen de la transmigració de les ànimes: molts addictes se l'n van cap al lerrouxisme i cap a altres partits en embrió que ofereixen més probabilitats d'una continuïtat enxufista.

NITUS.

Aquest número ha estat visat per la censura

Els robadors de l'obra d'altri

Caldria, com el pa que ens mengem cada dia, que algun patriota publicàs un inventari de la feina feta per l'Esquerra durant aqueixos dos anys de... desgovern. La Mancomunitat ho feia. Alguns partits europeus, entre els quals el catòlic belga, també. D'aqueixa manera, l'elector sap si el seu vot ha resultat eficaç o no, per als interessos de la Pàtria.

¿Què ha fet l'Esquerra durant aqueixos tres anys de desgovern? No res. Ni deu quilòmetres de carretera; ni una xarxa telefònica; ni una escola; ni la repoblació d'un bosc; ni la recreació d'un riu; ni una institució cultural o bé econòmica. D'una banda, ha nomenat instituts, i comissions, i patronats, per a col·locar a innúmers amics, que han costat milions al ciutadà. D'altra part, ha desorganitzat moltes obres creades anteriorment, que eren l'orgull de la nostra Pàtria. I en desorganitzar-les, encara sovint ha usat el cinisme de dir que les creava de primer encuny.

Tot el que Catalunya posseeix, com a una nació autònoma, és l'heretatge de la minúscula i gloriosa Mancomunitat. La xarxa d'alguns centenars de quilòmetres de comunicacions telefòniques. La construcció de sengles camins veïnals i de carreteres. L'adobament i asfaltat de les velles. Ponts sobre rius i torrents. Camps experimentals per a la renovació dels mètodes agrícoles. Guiatge i foment dels sindicats de propietaris i camperols. La creació de l'Escola d'Agricultura. La Universitat Industrial; l'Escola del Treball i l'Escola dels Bells Oficis. El Museu social. I d'altres escoles de diversos oficis.

L'Institut d'Estudis Catalans, de prestigi científic universal, amb les seves diverses seccions. La unificació ortogràfica, i ordenació literària de la nostra llengua. La creació de la Biblioteca de Catalunya. La renovació escolar a Barcelona, i els tipus de diferents institucions lliures docents, com per exemple, l'Escola de Mar. La forma-

ció de tècnics en noves branques del saber, amb la tramesa de joves capacitats a l'estranger. La catalanització del magisteri amb l'escola d'estiu, i els cursos monogràfics. I altres obres encara... I tot això l'Esquerra s'ho apropia, com el més cínic robador de l'obra d'altri.

Però, ara, caiguda l'Esquerra de l'estadal del govern, surten uns altres, a la banda dreta, i diuen que ells també han treballat tant per la nostra Pàtria. Que hi treballaran, ja ho veurem. I pensant en cristià, esperem i tot que ho faran. Però, mentrestant, no van pas ésser ells els qui foren els primers a treure les castanyes del foc al Parlament esquerrà, durant la discussió de la nefasta llei de conreus. I tampoc no van pas ésser ells els qui enviaren la dita llei a la deliberació del Tribunal de Garanties Constitucionals. Al contrari: cal recordar que alguns dels vocals radicals votaren contra la inconstitucionalitat de l'esmentada llei. Que van ésser els seus admirats amics els qui donaren la confiança a Samper durant l'estiu... I a l'ombra i protecció d'aqueix senyor, sostingut per iguals amics, l'Esquerra, durant l'estiu, cometé tota mena de greuges contra Catalunya, i, particularment, contra la pagesia catalana. I ara aqueixos altres també es volen apropiat l'obra de defensa dels interessos patris contra el govern de l'estiu.

Benvinguts siguin a la política tots els qui es senten amb vocació per a treballar per Catalunya, car en la vida de les nacions, com a la vinya del Senyor, mai no hi ha prou treballadors. Però, alerta! Primer, la lleialtat, la sinceritat, la probitat. Perquè tals virtuts mancaren a l'Esquerra, aqueixa no tan solament ha fallat en la seva empresa, sinó que ha resultat catastròfica, nefasta. El nostre desig més viu és que els polítics novinguts no resultin el mateix. Tristament, no és pas la millor penyora de les seves bones intencions apropiat-se, des d'un principi, l'obra patriòtica d'uns altres.

DÍDAC DE SEGARRA.

De Llevant i de Ponent

CARDEDEU

Al nostre poble tenim persones qui, essent tingudes com a bones, no són més que uns hipòcrites dels més refinats; a aquests caldria que se'ls desemmascarés. Es hora de desfer l'equivoc en què ens tenen.

Els senyors a què em refereixo, són aquests senyors que jugant amb tots els jocs de cartes, i fent veure que tots estimen un mateix amo, són aquells qui demanaren gent, en mig de la carretera, per acudir a fer foc contra la Guàrdia Civil, a Granollers, i àdhuc oferint-se a acompanyar-los, així com a cercar armes i municions, i aquests homes avui són encara la gent d'esquerra del nostre poble, disfressada, d'hipocresia, i encara gallegen d'haver fet una gran obra a la humanitat.

Es l'hora de complir-se les lleis; cal que després dels moments de perill que hem passat, escombrem d'una manera resolta a tots els personatges que mai saps si són cara o bé creu. I per avui, prou; quelcom més interessant anirem dient.

LLUM-MENET.

PAPIOL

En primer lloc em cal dir, que la sorpresa que tenia preparada per alguns, tindrà de deixar-la per una altra ocasió. Es contra la meua voluntat. De totes maneres, tan aviat com pugui, ho faré públic.

I ara anem al gra. Durant el desgovern del primer Ajuntament esquerrà foren apremiats injustament, i embargats més tard, uns quants contribuents de dretes. Tam-

bé hi havia algun d'esquerra, però a aquests, els ho varen arranjar d'una manera original, que ara no és hora de donar-la a conèixer.

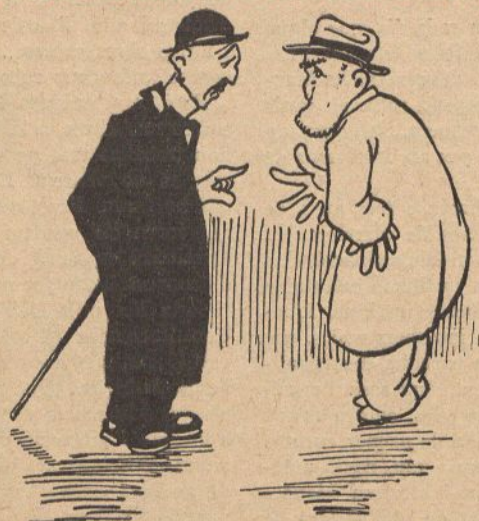
Seria bo de saber i posar en clar, si alguns industrials de Papiol estan al corrent de pagament amb el Municipi. No és lògic que es penyori injustament a uns, i per altre cantó es facin els ulls grossos per a uns altres, que, segons tinc entès, tenen en el "Debe" del Municipi certa quantitat respectable, que s'hauria de fer efectiva al més aviat possible, ja que qui no paga el poc, menys paga el molt. I tractant-se dels interessos del Municipi (que són els interessos de tots), em sembla que valdria la pena que tots ens en preocupéssim, i en més motiu, els que fins ara han servit de joguina dels nostres fracassats esquerrans.

Més tard, un altre ciutadà de dretes, cregué convenient posar una carboneria, i aquest senyor, en donar-se d'alta de contribució, li obligaren a pagar-la des de primer d'any, que, mirant prim, potser podien fer-ho. Però en canvi, un altre papiolenc, que deuria ésser més *guapo* que ell, instal·là una sucursal de la seva indústria a cert lloc del poble, si fa o no fa al mateix temps que el carboner, i avui encara segueix tan "campante".

Naturalment, no voldria que ningú considerés això com una revenja, que sempre, aqueixes, són detestables; però també hem de voler que imperi la llei i la igualtat de tracte per a tothom, com a postulat primordial de la Justícia. I... fins una altra.

FERMÍ D'OSTRAÇ.

05(46.711 Bar) DIC

—Recordeu-vos, "hermano", d'assistir a la "tenida" d'avui; hem de tractar de l'ajuda a prestar a l'Esquerra.

—Sí; per això m'he posat de negre; serà una "tenida" necrològica.

La magnífica honorabilitat d'un «Honorable»

Un text oficial ha dit que al començament de l'actuació de l'ex-Conseller de Govenació —l'"honorable" senyor Dencàs— hom observà el propòsit deliberat de disfressar les malversacions, fins que arriba el moment que això no pot aconseguir-se i la malversació adquireix aleshores els caràcters d'estafa.

Com a prova esmentà el succeït amb el Comitè d'Obra Social i Benèfica, només amb un compte que comprèn del 7 de setembre al 8 d'octubre d'enguany:

En honor de tan magnífica honorabilitat de tan magnat "Honorable" ens complavem a copiar el susdit compte.

Estada de menors a asils	5.589'25 ptes.
"Gratificacions"	1.045'00 "
"Entreteniment d'autos"	4.014'05 "
"Secretaria particular"	5.460'90 "
Casa Pallarols	1.000'00 "
Viatge Conseller a Madrid	600'00 "
Despeses Material	1.644'99 "
Despeses generals	2.577'00 "
Tret pel Sr. Dencàs, sense justificació el dia 6 d'octubre	11.000'00 "

Total..... 32.931'19 ptes.

A més, independentment, es féu pagar al Comitè:

Reparació d'una "claveguera"	785'00 ptes.
Un tren especial sortit exclusivament per al senyor Dencàs	1.742'00 "
Un àpat a La Rabassada	650'00 "

Fins ací, la malversació. Però de seguida apareix més clara l'estafa a les sortides dels cabals següents, de les quals no hi ha cap justificant:

12 de juny	5.000'00 ptes.
16 de juny	5.000'00 "
23 de juny	5.000'00 "
3 d'agost	6.811'00 "
8 d'octubre	11.000'00 "

Total..... 32.811'00 ptes.

¿Calen més dades per a fer resplendir la magnificant honorabilitat de tan magnat "Honorable"?

Propaguen el D.I.C